Tiszatáj-est Budapesten

Budapesten, a centenáriumi ünnepségsorozat keretében rendezték meg a VII. kerületi KISZ-bizottság Wesselényi utcai székházában, a Tiszatáj estjét. Az eseményen jelen volt többek között *dr. Koncz* János, a Csongrád megyei pártbizottság osztályvezetője is, aki a nagy sikerű irodalmi estet követő fogadáson tolmácsolta a megyei pártbizottság és a megyei tanács üdvözletét, egyben utalt arra, hogy a főváros és Szeged örvendetesen fejlődő kapcsolatai remélhetőleg a centenáriumot követő időszakban is megmaradnak, sőt, tovább szélesednek.

Az esten *dr. Ilia* Mihály, a folyóirat József Attila-díjas főszerkesztője mondott bevezetőt, hangsúlyozva: a műsor természetesen nem reprezentálhatja a Tiszatáj teljes szerzőgárdáját, hiszen az összeállítóknak ezúttal az volt a céljuk, hogy a folyóirat szerzői közül ezen az esten azokból szólaltassanak meg néhányat, akik e tájon élnek. A műsorban *Kárász* József, *Mocsár* Gábor, *Simai* Mihály, *Tóth* Béla és *Veress* Miklós művei szerepeltek. Pályafutásukról, munkásságukról szintén megemlékezett néhány sorban a bevezető.

*

Nehéz irodalmi est műsorát úgy összeállítani, hogy minden igényt kielégítsen. Inkább az lehet a reális cél, hogy némi ízelítőt adjanak az itteni irodalmi műhely atmoszférájából, az írói-költői törekvésekből, felvillantsák, megvilágítsák az irodalmi profil egy-egy jellegzetes vonását. Úgy tűnik, ezt a célt sikerült elérni; sőt, Veress Miklós esetében túl is teljesíteni. Hiszen a tőle bemutatott verseket olyan szerencsésen válogatták össze, hogy végül átfogó képet adtak e nagy ívűnek induló költői pálya minden lényeges vonásáról. A szintetizálásra törő szándék csakúgy megnyilatkozhatott, mint a magas fokú közéleti hév. A bravúros szerkesztéstechnikára éppúgy akadt példa, mint a groteszk hangvétel illusztrálására. Simai Mihály versei közül kettő arra utalt, hogy ez a pasztellszínekkel átszőtt, az idill rokonszenves harmóniáját sem nélkülöző költői világ mintha az utóbbi időben némiképp karakteresebbé, markánsabbá vált volna. Úgy, hogy eközben megőrizte belső békéjét és egyensúlyát.

Mocsár Gábor tárcanovellája az est egyik legsikeresebb produkciója volt. Az író valóságismeretét csakúgy példázta, mint játékosan humorizáló szándékait. A nem tanulság nélküli történet jól igazolta: a tehetséges író még egy ilyen leheletkönnyű történet — életkép — kapcsán is sok lényegeset tud elmondani a dolgokról, az emberekről, és azok tulajdonságairól. Kárász József most napvilágot látott új regényének *(Pörben)* bemutatott részlete a harmincas évek elejének szegényparaszti világába kalauzolt el. Jól megszerkesztett, atmoszférikus, hiteles alakokat felvonultató írás volt, amelyben ott ragyogtak a vásárhelyi táj olyannyira ismert és jellegzetes színei. Tóth Béla humoros írása a szerző töretlen mesélőkedvéről tanúskodott. Ő az, aki legmélyebben kötődik a szegedi elbeszélő hagyományhoz, rokonszenves módon emelve át annak lényegét — egy korszerűbb koncepció tárházába.

*

Az est műsorában közreműködtek a Szegedi Nemzeti Színház művészei közül *Déry* Mária, *Szabó* Mária, *Csernák* Árpád és *Konter* László.

P. Z.

Nők a tsz-ek vezetésében

Növekedett a nők részvétele a termelőszövetkezetek vezetőségében és különböző bizottságaiban — állapította meg a TOT nőbizottsága csütörtöki ülésén, annak a részletes felmérésnek az alapján, amely 221 termelőszövetkezetben vizsgálta a nők helyzetét. A felmérésből kitűnt: jelenleg a vezetőségi és az önkormányzati testületi tagok 22 százaléka nő, s már csak 1,9 százalék azoknak a tsz-eknek a száma, ahol még nincs nő a vezetőségben.

A nők közül különösen sokan tevékenykednek a szövetkezetek szociális bizottságaiban, itt számarányuk megközelíti az ötven százalékot. Nem megfelelő ellenben a fiatalok, a 30 éven aluli nők részvétele a szövetkezetek választott testületében. A tapasztalatok szerint a vezetésben a nők jól élnek jogaikkal, aktívan vesznek részt a vezetőségek, a bizottságok munkájában.

Vendégek a Vajdaságból

Ismerkedés a várossal, megbeszélések

Szegedre érkezett tegnap délelőtt a Jugoszláv Dolgozó Nép Szocialista Szövetsége Vajdasági Tartományi Választmányának háromtagú delegációja, melynek vezetője Bogdán *Crevar*, a választmány elnöke, tagjai: *Bálint* Imre elnökhelyettes, és Miodrag *Golusin*, a kikindai választmány elnöke. A vendégeket *Molnár* Sándor, a Hazafias Népfront megyei bizottságának titkára fogadta a röszkei határállomáson.

A népfront székházában rendezett beszélgetésen többek között részt vett *Gyárfás* Mihály, a megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese, *Deák* Béla, a városi pártbizottság osztályvezetője, *dr. Kedvessy* György, a népfront városi bizottságának elnöke és *Salamon* István, a városi bizottság titkára.

Nagy István, a népfront megyei bizottságának elnöke az üdvözlő szavak után a népfront tevékenységéről beszélt, s hangsúlyozta szerepét a világbékéért folytatott harcban. A jugoszláv választmány elnöke válaszában rámutatott, hogy a közös célt, a béke megőrzését szolgálja ez a találkozó is. A tapasztalatok kölcsönös, őszinte megbeszélése egyazon ügy eredményességét segíti elő.

A delegáció tagjai délután ismerkedtek a várossal, és ellátogattak a Móra Ferenc Múzeumba. Programjukban szerepelt a Biológiai Kutató Központ megtekintése is. Az esti órákban a népfront megyei titkárságán beszélték meg a két tömegmozgalom tevékenységét.

Az iskolákban az igazgatói megbízatás határozott idejű lesz

Két esztendővel ezelőtt született a határozat: decentralizálják a munkáltatói jogkört az alsó- és középfokú oktatási intézményekben. A miniszteri utasításnak megfelelően a tanácsok művelődésügyi szakigazgatási szervei az elmúlt év szeptemberéig minden szervezetileg önálló alsó- és középfokú oktatási intézmény vezetőjére átruházták az adott intézmény valamennyi dolgozójára vonatkozó teljes munkáltatói jogkört. Az azóta eltelt idő tapasztalatait összegezte csütörtöki tanácskozásán a Pedagógusok Szakszervezetének elnöksége.

Megállapította: a vártnál ugyan lassabban, de folyamatosan kialakul az iskolák önálló vezetése. Az iskolaigazgatók vezetői munkáját átfogóan meg kell vizsgálni, már csak azért is, mert ettől az esztendőtől fogva fokozatosan bevezetik a határozott idejű igazgatói megbízás rendszerét.

Az irányító művelődésügyi szerveknek és a szakszervezeti bizottságoknak egyaránt ügyelniök kell arra, hogy az esetleges igazgatóváltozás ne érintse a szóban forgó iskola pedagógusainak munkajogi helyzetét, ne idézzen elő jogbizonytalanságot. Hatályban maradnak tehát ilyenkor is az előző igazgató által kiadott megfelelő rendelkezések, a közösen kialakított végrehajtási elvek, a már elért kedvezmények.

A tervezett jogszabályok szerint az önálló általános iskolák, a gimnáziumok és a szakközépiskolák vezetőit érinti a határozott időre szóló vezetői megbízás rendszere. Ennek időtartama legfeljebb öt, de legalább három tanév lehet. A megbízás újabb öt tanévre több ízben meghosszabbítható. A jelenlegi, határozatlan idejű igazgatói kinevezéseket legkésőbb 1976. szeptember 1-ig határozott időre szóló megbízássá kell átalakítani.

Szabadkai szakszervezeti vezetők látogatása

Tegnap, csütörtökön a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának meghívására kétnapos látogatásra Szegedre érkezett a Jugoszláv Szakszervezetek Szövetsége Szabadka községi tanácsának küldöttsége, amelyet *Vlastimir Mrdakovics*, a tanács elnöke vezet. A küldöttség tagja *Vas Béla* és *Ilia Milicevics* tisztségviselők.

A jugoszláv szakszervezeti vezetők tegnap az SZMT székházában találkoztak a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának vezetőivel, az elnökség tagjaival. A vendégeket *Juhász* József, az SZMT vezető titkára tájékoztatta Szeged és Csongrád megye szervezett dolgozóinak élet- és munkakörülményeiről, a megyében folyó gazdasági építőmunka eredményeiről. A vendégeket a déli órákban fogadta *Sípos* Géza, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára is.

Délután a jugoszláv szakszervezeti vezetők megtekintették a szegedi olajmedencét. Az olajtermelő üzem gazdasági és szakszervezeti vezetői elmondták a vendégeknek, hogy miként alakult a medence olajbányászainak helyzete, milyenek a munkahelyi körülmények, a szociális ellátás. A szabadkai küldöttség ma, pénteken délelőtt a Gorzsai Állami Gazdaságba látogat, ahol a mezőgazdasági dolgozók élet- és munkakörülményeit tanulmányozza, majd a délutáni órákban az SZMT székházában összegezik a látogatások során szerzett tapasztalatokat, majd visszautaznak Szabadkára.

Nagy választék iparcikkekből

Háztartási gépek, tévék, magnók

Tegnap, csütörtök délelőtt Gábor Pál főosztályvezető sajtótájékoztatón ismertette a vegyesiparcikk-kereskedelem őszi-téli felkészülését.

A vegyes iparcikkek kiskereskedelmi forgalma az idén igen dinamikusan fejlődött. Az értékesítés növekedési üteme az első félévben 12,1 százalék, az első kilenc hónapban pedig 11,1 százalék volt. A felkészülésről szólva a főosztályvezető elmondta: A fűtési idényben hazai és német brikettből, valamint kokszból és tűzifából van elegendő. Jövőre az első negyedévben 140 ezer vagon tüzelő beszerzéséről gondoskodnak. Elegendőnek látszik a háztartási tüzelőolaj-készlet is. A második félévben 140 ezer tűzhely, 27 ezer gázkályha, 60 ezer gáztűzhely, és 130 millió forint értékű füstcső a kereskedelem készlete.

A műszaki cikkekből a második félévben előreláthatóan 70 ezer mosógép, 80 ezer centrifuga, 270 ezer rádió, 140 ezer tv-készülék, 60 ezer magnó és mintegy 20 ezer lemezjátszó értékesítése várható.

Tovább bővül a magnetofon és a zsebrádiók választéka. Hamarosan megjelenik az üzletekben az eddig sokáig hiányzó kazettás magnóval egybeépített táskarádiók több típusa. Újdonság lesz az URH-sávos autórádió, a Nápoly elnevezésű tranzisztoros asztali rádió. Olasz és szovjet gyártmányú kávéőrlő, Philips lemezjátszó, Remington és Braun Selectric típusú villanyborotva gazdagítja a választékot.

(MTI)

Felhívás!

A Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola

AZ 1974—75-ÖS TANÉV FELVÉTELI VIZSGÁJÁRA

előkészítő tanfolyamot indít

Szeged, Marx tér 7. Élelmiszeripari szakközépiskola.
Az előkészítő tanfolyamon az alábbi felvételi tárgyak kerülnek oktatásra:

A kereskedelmi karra jelentkezőknek:
— matematika és
— kereskedelmi gazdaságtan, vagy
— történelem.
Utóbbi kettő választás szerint.
A kereskedelmi szakközépiskola nappali tagozatán 1974-ben végzők számára matematika és kereskedelmi gazdaságtan.

○

A vendéglátóipari karra jelentkezőknek:
— matematika és
— vendéglátóipari ismeretek (az üzemgazdaságtant és az értékesítési tantárgyakat foglalja magába), vagy
— kémia.
Utóbbi kettő választás szerint.
A vendéglátóipari szakközépiskola nappali tagozatán 1974-ben végzők számára matematika és vendéglátóipari ismeretek.

○

A kéttárgyas előkészítő tanfolyam részvételi díja: 650,— Ft. Az egytárgyas előkészítő tanfolyam részvételi díja: 340,— Ft.

○

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: **1973. NOVEMBER 10.**

○

A jelentkezési lapok beszerezhetők a fent megjelölt iskolában. Részletes tájékoztató a Kereskedelmi Értesítő 33. számában.

Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola

Egy srác fehér lovon

Új film

Magyar film. Írta és rendezte: Palásthy György. Kép: Forgács Ottó. Zene: Lendvai Kamilló. Dalszövegíró: Szenes Iván, Latzin Norbert, Demjén Ferenc. Főszereplő: Oszter Sándor, Koncz Gábor, Rajz János, Bodnár Erika, Goór Nagy Mária, Csákányi László.

Nehéz pontosan érteni, mit keres a mondamesszeségből betáncoló fehér ló ennek a srácnak képzeletében. A srác munkásfiú, tele az élet megszebbítésének, tettektől sem riadó, a jövőkockákat valóságtéglákkal építő-építgető vágyával. Vagyis hús-vér fiatal, nem mesebeli. Palásthy György, aki a képzelet-valóság színes játékait már oly eredetien varázsolta filmre — most mintha belebonyolódna a magaszabta játékba.

Valószínű, hogy a filmbeli Szabó Gyurit valahol látta. Beszélt vele, kikérdezte, megfaggatta, gondosan kirajzolta magának, mert annyira élő srác, csak a lova szimbolikus. Szárnyas ló. Itt a talány. Mert az elvágyódás jelképe, amit nem is akar letagadni a film. Viszont jelképnek túl reális (a srác érdeklődik utána, már-már megrendeli vidékről jött alkalmi szaktársainál, csak a végén kottyantja el, a ló: vasaló), az elvágyódáshoz pedig indokolatlan, hiszen hősünk nem töri magát túlságosan, hogy otthagyja a gyárat, szerelmét, családját, övéit. Szemmel láthatóan megvan a környezetében, kollégái elismerik, néha-néha fölnéznek rá, legfeljebb különc természetű kissé, helyesebben véve szókimondó, őszinte, kritikus, ahogy mondani szokás, jellem, s ez vonzó tulajdonsága. Ettől rokonszenves, Vagyis a szimbólum, ezzel a fehér lóval, zavaró.

Leszámítva most már a „fehér ló legendáját", Palásthy György üzemi munkásokra irányítja a kameráját, s a humor áramkörén tud feszültséget teremteni, szólni a munka szépségéről, nevettetni úgy, hogy együttérző marad, rokonszenvezni, hogy megnevettet közben. Humora időnként kabaréízű: az önkényesen választott illemhelyen megkönnyebbülő szakikat vaskos tréfával várja a srác, a kénytelen-kelletlen ankéton szörnykérdésekkel untatja egymást előadó és hallgatóság, az újszülöttet és édesanyját látogatni induló testvérek előbb alaposan összeverekszenek stb. A nevetés azonban nem nevettetés, az összekoccanásokon, csínyeken, hirtelen indulatokon szeretetteljes humor, humanizmus süt át. Oszter Sándor kamaszos bájjal, tehetségesen formálja meg a srácot, s közvetlen partnerei: Koncz Gábor, Rajz János is érzik a nekik szánt figurákat. Hogy mégis marad valami kabarészerű, netán néhány szereplő kiválasztása is teszi: Csákányi László, Verebély Iván, Márton András — munkásruhában.

Nikolényi István